

Tėvynė

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STATION
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017
DEC 11 1984

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 9

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1984 lapkričio-November mėn.

76-ieji metai

KONGRESAS TYRINĖJA SOVIETINIO PAŠTO TRUKDYMUS

Nesenai New York Post pirmam puslapy buvo atspausdintas dviejų skilčių rašinys apie kongresmano Gilmano pravestą apklausinėjimą New Yorke birželio 11 d. dėl sovietinio pašto trukdymų.

Sovietai kaltinti už laiškų ir siuntinių dingimą, už klastojimą gavimo kvitų ir už kitas niekšybes, siekiant išmėlyti milijonus dolerių per jų licencijuotas siuntimo įstaigas.

Tai jau trečias toks apklausinėjimas pilnų metų laikotarpy, praves tas kongresmano Gilmano iniciatyva. Pirmasis įvyko Washingtone, kur išsamiai liudijo Gintė Damušy-

tė, Religinės Informacijos Centro atstovė. Antrasis apklausinėjimas buvo Chicagoje. Nėra žinių apie lietuvių liudininkų dalyvavimą. Ketvirtasis ir paskutinis apklausinėjimas bus Los Angeles netolimoj ateity.

New Yorko apklausinėjime buvo išskirtas Charles Matuzas. Dėl savo įdomios ir svarbios medžiagos jis pakviestas telefonu ir raštu iš Washingtono. Dalyvavo 11 liudininkų, įvairių tikybų ir tautybių, turinčių ryšius su pačia Tarybų Sąjunga ar jos okupuotomis dalimis. Iš valdžios dalyvavo Paštų

Tęsiama 6 psl.

Amerikos Lietuvių kongreso įspūdžiai ir ataskaita

Kongresui rengti ALTo sekretorius Grožvydas Lazauskas, Kongresui pirmininkavęs SLA prezidentas Povilas P. Dargis ir kalba inž. J. Jurkūnas.

Amerikos Lietuvių Tarybos dešimtojo kongreso rengėjai lapkričio 12 d. Chicagoje pasitarė su spaudos ir radijo atstovais ALTo patalpose. Kongresui rengi komiteto pirmininkė Daina Danilevičiūtė-Dumbrienė pasitarimui vadovauti pakvietė ALTo vicepirmininką dr. Vladą Šimaitį. Pranešinėjo banketui rengti komiteto pirmininkė Birutė Skorubskienė. Pažymėjo, kad bankete dalyvavo 320 svečių. Su-
telktos lėšos prisidėjo kongreso išlaidoms sumažinti.

Iždininkas Mykolas Pranevičius apibūdino kongreso finansinę padėtį. Kongreso leidinys davė \$9,000 pajamų, o dalyviai sudėjo \$10,000 aukų. Tuo būdu padengtos kongreso išlaidos ir dar liko apie \$15,000 pelno.

Susisiekimo komisijos pirmininkas J. Bagdžius paryškino, esą jo vadovaujamoji komisija sėkmingai

atlikusi visus darbus, susijusius su kongreso dalyvių kelionėmis. Kongreso dalyvių reikalavimai pagal turimas galimybes buvo pilnai patenkinti.

Spauda gerai išgarsino kongresą lietuvių visuomenės tarpe. ALTo vadovybė spaudos darbu patenkinta ir jos atstovams išreiškė padėką.

Dalyvių tarpe pastebėtas ypatingas susidomėjimas kongreso atliktaisiais darbais.

Spaudos žmonės pageidavo, kad kongreso metu skaitytos įdomios paskaitos būtų išleistos atskiru leidiniu ir kad būtų sudarytos sąlygos plačiau paskleisti kongrese iškeltąsias idėjas ir mintis. Šūkis "vieninga kova už Lietuvos laisvę" giliau įleisti šaknis į lietuvių patriotų širdis...

Dalyviai pavaišinti ALTo valdybos ir jos reikalų vedėjos Irenos Blinstrubienės.

NAUJASIS EUROPOS PARLAMENTO PIRMININKAS

Naujojo Europos Parlamento pirmininku išrinktas ilgametis prancūzų krikščionių demokratų veikėjas Pierre Pflimlin. Jis gimė 1907 m. vasario 5 d. Roubaix, Šiaurinėj Prancūzijoje. Paryžiaus ir Strasburgo universitetuose studijavo teisę, kurią baigė doktoratu. Veikla plačiai žinomas tarptautiniuose krikščionių demokratų sąjūdžiuose. Pierre Pflimlin dalyvavo eilėje Prancūzijos vyriausybų. Kurį laiką buvo ministru pirmininku. Dvidešimt-keturis metus — Strasburgo burmistru.

Pierre Pflimlin yra atidus pavergtųjų tautų klausimams. Jis yra vienas iniciatorių pasirašęs vėliausiąją Europos Parlamento rezoliuciją, reikalaujančią kun. Svarinsko ir kun. Tamkevičiaus išlaisvinimo. Naujasis pirmininkas pažįsta VILKO atstovą prie Europos Parla-

mento ir Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos pirmininką inž. Adolfą Venskų, taip pat yra susipažinęs su pavergtosios Lietuvos problemomis.

Dr. Egon Klepsch išrinktas E. Parlamento Krikščionių Demokratų Grupės pirmininku. Į Parlamentą vėl perrinkti lietuvių draugai: Otto von Habsburg, Marlene Lenz, Rudolf Wedekind, Dr. W. Hahn — krikščionys demokratai, taip pat Lady D. Elles, Lord Bethell, R. Simmonds, J. Taylos — konservatoriai.

Kun. dr. Jurgis Šarauskas paskirtas lietuvių sielovados direktoriumi Chicagos arkivyskupijoje. Kun. J. Šarauskas pasilieka ankstyvesnėse kurijos planavimo ir Sv. Antano parapijos administravimo pareigose.

Svarbus pranešimas visiems kuopų Finansų Sekretoriams, Organizatoriams ir nariams

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE SKELBIA ŠIMTMETINĮ VAJŲ, KURIO TIKSLAS YRA SUSTIPRINTI MŪSŲ BROLIŠKĄ, PATRIOTINĘ ORGANIZACIJĄ NAUJOMIS PAJĖGOMIS, PRIRASANT NAUJUS NARIUS.

VAJAUS PRADŽIA — 1983 METŲ RUGSĖJO — SEPTEMBER 1 D. VAJAUS PABAIGA 1986 METŲ LIEPOS — JULY 1 DIENĄ, IMTINAI. ŠIAME VAJUJE KVIEČIAMI DALYVAUTI SUSIVIENIJIMO NARIAI, JŲ ŠEIMOS IR DRAUGAI.

ŠI ŠIMTMETINĮ VAJŲ SUSIVIENIJIMAS SKELBIA YPAČ GEROMIS SĄLYGOMIS.

ŠIMTMETINIO VAJAUS TAISYKLĖS GALIOJA NUO 1983 M. RUGSĖJO 1 DIENOS IKI SLA ŠIMTMETINIO SEIMO.

1. Dabartiniai nariai ir nauji aplikantai gali apsidrausti sekančiomis pinigų sumomis:

- (a) nuo 1 iki 60 metų — \$1000 iki \$5000
- (b) nuo 61 iki 70 metų — \$1000 arba \$2000

Apdraudos suma negali būti mažesnė kaip \$1000.

2. Aplikantai gali pasirinkti sekančias reguliarias apdraudas:

- 20 metų Mokamą viso amžiaus apdraudą... (Class V-2)
- 10 metų Taupomąją apdraudą..... (Class V-X)
- 20 metų Taupomąją apdraudą..... (Class V-3)

3. Specialios Non-Medical (netikrinant daktarui sveikatos) aplikacijos turi būti užpildytos.

4. Kartu su aplikacija turi būti atsiųsti metiniai mokesčiai už apdraudą.

5. Kiekvienam naujai prisirašančiam, kartu su Certificatu, bus pasiųstas bonus — Šimtmetinio Vajaus dovana. Bonų dydis priklauso nuo apdraudos sumos ir pasirinktos apdraudos klasės. Bonų dydis yra nurodytas specialiose lentelėse, kurios siunčiamos Organizatoriams ir Finansų Sekretoriams.

6. SLA NARIAI — ORGANIZATORIŲ PAGALBININKAI.

Kad ŠIMTMETINIS VAJUS būtų sėkmingesnis, visi nariai kviečiami į talką. Narys, radęs tinkamą kandidatą kreipiasi į savo kuopos Finansų Sekretorių arba organizatorių, kad padėtų aplikaciją užpildyti. Finansų Sekretoriai šią aplikaciją, kartu su metiniu mokesčiu siunčia Centrai.

Narys, suradęs naują narį gauna \$15.00 atlyginimą.

Taip pat organizatoriams skelbiamos sekančios PREMIJOS (bet tik už narius įrašytus pagal Šimtmetinio Vajaus taisykles į reguliariąją apdraudą):

Už 5 narių įrašymą duodama premija	\$ 50.00
" 10 " " " "	\$100.00
" 15 " " " "	\$150.00
" 20 " " " "	\$200.00 ir t. t.

VAJAUS KOMISIJA: P. P. Dargis A. Chanlikas G. Meilinnas

Tėvynė

[ISSN 0040-4071]
SUSIJĘSIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries.....\$5.00

Second Class Postage Paid at
New York, N. Y.

SLA Kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
pradžio mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Uz skelbimų
turinį redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

SLA šimtmetinis gimtadienis 1986 metais turi būti visų lietuvių didžioji džiaugsmo šventė. Organizacijos rūmai pastatyti ant stiprių pamatų, jos sienos išmūrytos akmenimis, atvežtais iš Lietuvos, su rinktais plačiame Amerikos žemyne. Tuos akmenis surišo lietuviškos meilės širdys, įvairiaspalviai akmenėliai, simbolizuoja vienybę ir susiklausymą. SLA vienybė nėra suldytas vienas didžiulis kamuolys, bet Lietuvos paveikslas, sukurtas kelių tūkstančių dailininkų, papuoštas savitomis spalvomis. Puošiant SLA rūmus, mūsų visų pareiga, kad juose netrūktų naujų gyventojų, naujų narių. Dairydami aplink, pirmiausia pasižiūrėkime į savo kiemą, įtraukime į SLA narius savo vaikus, anūkus.

Eufrozina Mikužiūtė jaunimo komisijos pradininkė. Jos sumanymu SLA įsteigė jaunųjų komisiją ir buvo jos pirmininkė 1934-52 metais. Būdama tos komisijos veiklos pavyzdžiū, 1934 metais suorganizuavo SLA 313 jaunųjų kuopą, kuriai pirmininkauja iki šiol. Kai X Amerikos Lietuvių Kongrese SLA narys inž. Eug. Bartkus skatino organizacijas sudaryti sąlygas, kad vasarą jaunimas galėtų dirbti įvairiose lietuvių institucijose: laikraščiuose, BALFe, ALTe, tai Eufrozina Mikužiūtė priminė, kad jos laikais jaunimas ėjo į lietuviškus darbus be užmokesčio. (Apie Eufrozina Mikužiūtę kita kartą parašysime plačiau. Jos visuomeninė veikla labai plati.)

Jaunimas ir SLA nariai. Žurn. Edvardas Šulaitis, būdamas SLA jaunųjų komisijos pirmininkas, savo titulą papuošė veiksminga veikla ir suorganizavo jaunųjų kuopą. Šioje veikloje reiškiasi Algis Modestas ir kiti. Sėkla sėjama, palaukę pažiūrėsime, koks bus derlius.

Dr. Vytautas Dargis, žymus gydytojas, eina dr. Stepono Biežio pėdomis. Išgydęs kūno sutrikimus, suranda pacientų, kuriems reikalingas lietuviškas SLA švirkštas. Vaistus pavaduoja gražūs žodžiai, ir taip dr. Dargis suorganizavo SLA Kuopą. Pasekė daktaro pėdomis, pasidarykime ir mes SLA medikus.

Kristina Austin, SLA Iždo globėja, atitrūkusi nuo tiesioginių pareigų ilgą darbo valandų, gyvena SLA rūpesčiais. O iš jų pats didžiausias ir svarbiausias — nauji nariai. Ir šioje veikloje jai sekasi. Žvaigždės nekrenta iš dangaus, bet žvaigždėtų naujų SLA narių ji suranda lietuviškame dirvone. Ir taip jos turima SLA kuopa didėja.

SLA ir ALTas. SLA veikėjai yra ir ALTo kūrėjų eilėse. Pavardžių eilė ilga. Dabartinis SLA prezidentas Povilas Dargis buvo pirmojo Amerikos Lietuvių Kongreso rengimo komisijos pirmininkas. Kongresas buvo labai didingas, spalvingas.

Kalbant apie vienybės spalvingumą, šio lietuviško paveikslo rėmus tada padarė Povilas Dargis. Leonardas Šimutis savo atsiminimuose rašo, kad to kongreso išvakarėse dešinieji su kairiaisiais taip stipriai susikirto, laikydami savo principų, jog atrodė, kad užslinkęs tamsus debesėlis gali atnešti audrą. Tada visų akys nukrypo į jauną teisininką, idealistą veikėją Povilą Dargį. Jo sumanymo, didelio takto ir tolerancijos dėka, buvo surastas vidurio kelias. Dešinieji ir kairieji paspaudė vienas kitam taikos ranką, ir po to gražiai, sutartinai veikė.

Amerikos Lietuvių Kongrese VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis, pasveikinęs naują ALTo pirmininką Teodorą Blinstrubą, pa-

Hamilton, Ont., Canada

SLA 72-OSIOS KUOPOS VEIKLA

SLA 72-oji Kuopa Hamilton, Ont. atsteigta prieš 23-ejus metus. Iš suruoštųjų tradicinių gegužinių gauto pelno yra daug medžiaginiai prisidėjusi prie tautinės, kultūrinės ir politinės veiklos. Vien tik Kanados lietuvių fonde SLA 72-oji Kuopa yra įamžinusi 12 politinių kalinių, nuteistų Sovietų okupuotoje Lietuvoje, įnešdama į KLFdą kiekvieno kalinio vardu po šimtą ir du šimtus dolerių.

SLA 72-osios Hamiltono Kuopos pastangomis Kanados lietuvių fondas paskelbęs, renkant antrąjį šimtą-tūkstantinį — Romos Kalantos vardu vajų. Už tai SLA 72-oji kuopa turėjo į KLFdą įnešti du šimtus dolerių 1984 metais.

Kuopa K.L.F. — įamžino kun. A. Savarinską. Tas jokio nusikaltimo nepadarė Lietuvos okupantui-sovietams. Jis buvo nuteistas už tai, kad reikalavo pagal išleistą konstituciją, lietuviams praktikuoti religiją lietuviams ir tautinės laisvės.

Hamiltono SLA 72-ai Kuopai pradėjus įamžinti politinius kalinius Kanados Lietuvių fonde, kuopa išigijo viršūmenės populiarumą ir iš patriotų lietuvių susilaukė medžiaginės paramos.

SLA kuopos valdybai šias gegužines organizuoti buvo sunku. Prieš gegužinę abud Kanados lietuvių savaitraščiai atostogavo. Kuopos valdybai teko pačiai imtis priemonių atlikti gegužinės organizavimo darbą. Teko asmeniškai važinėti į kitus miestus lankyti pažįstamus patriotus lietuvius ir telefonais kviesti į gegužinę, na, o toliau gyvenančius kviesti nuvykus asmeniškai ir laiškais. Rašėme pranešimus apie SLA 72-osios Kuopos gegužinės ruošą į Hamiltono lietuviškąjį radijo "Gintariniai aidai", kuriame be atlyginimo kas sekmdienį radio bangomis pranešėjai skelbė apie ruošiamąją SLA gegužinę A. Padolskio Willow parke, Paris, Ontario.

Rengėjams darbas buvo sunkus, bet labai sėkmingas. Oras pasitaikė labai gražus, ir į kuopos gegužinę, pagerbti politinį kalinį, kun. Alfonsą Savarinską suvažiavo daug patriotų lietuvių iš: Toronto, Ingerlson, Radnes, Delhi, Tilsonburg, St. Catharines, Brantford, Hamilton, Paris, Canfield ir net iš JAV Floridos.

Už SLA gegužinės išreklamavimą didžiausia padėka tenka Hamiltono lietuviškajai radijo valandėlei. "Gintariniai aidai". Ji radijo bangomis kas sekmdienį pranešinėjo apie SLA gegužinės ruošą ir t. t. Tenka išreikšti didelę padėką ir B.

sveikino ilgamečius, ankstenius ALTo veikėjus: Povilą Dargį, Juozą Laučką, inž. Antaną Rudį. Jis savo sveikinimo kalboje pabrėžė, kad didžioji Lietuvos meilė suveda mus bendram darbui. Suvažiavimas mus sujungia, sustiprina. Turime dirbti, kol Lietuva vėl bus laisva.

Kazys Mačiukas, ilgametis SLA veikėjas, 6-osios Chicago apskrities pirmininkas, spalio 28 d. buvo pagerbtas, dalyvaujant SLA prezidentui Povilui Dargiui, Pildo-

Pakalniškiui iš Hamiltono už suorganizavimą autobuso iš Hamiltono. Padėka V. Stočkui iš Toronto už garsinę plokštelių nemokamai muziką grojant gegužinėje. Taip pat dėkojame už paaukotus vertingus fantus laimės stalui ir aukas ir svečiams už gausų dalyvavimą.

Apie Lietuvos okupanto antrą kartą nuteisimą kun. A. Svarinsko sunkių darbų kalėjimu ir bausmę atlikti ištrėmimą į Sovietų sąjungą kalbą pasakė SLA 72-osios Kuopos pirmininkas J. Šarapnickas iš St. Catharines.

Tą dieną SLA 72-oji Kuopa gegužinės metu pagerbė ir savanorių kūrėją A. Padolskį, 85-erių metų gimtadienio proga, o SLA 72-osios Kuopos vardu iteikė dovaną.

Apie A. Padolskio kovas dėl Lietuvos nepriklausomybės iškovojimo kalbėjo J. Šarapnickas. Sveikinimo kalbą pasakė S. Jokūbaitis iš Toronto, Hamiltono.

SLA 72-oji Kp. A. Padolskio gražiame parke jau per 18 metų ruošia gegužines. Vieta labai graži, arti prie didžiųjų kelių sankryžos. Toje vietoje 1973 metais liepos 22 d. dalyvavo SLA 72-trosios Kuopos gegužinėje ir pasakė pagrindinę kalbą SLA prezidentas Povilas P. Dargis. Tais metais Hamiltono SLA 72-oji Kuopa įamžino Romo Kalantos vardą Kanados Lietuvių Fonde.

R. Kalanta 1972 m. gegužės 14 d. susidegino Kaune prie miesto teatro sodelyje protestuodamas prieš žiaurią sovietų okupaciją ir reikalavo Lietuvai laisvės...

Hamiltono SLA 72-oji Kuopa per tuos 23 veiklos metus sutartinai dirbdama yra atlikusi reikšmingų darbų. Jos reikšmingi darbai įamžinimas Kanados Lietuvių Fonde, pabėgė okupuotoj Lietuvoj nuteistuosius nekaltus lietuvius — ves, kurie nepažeisdami Tarybų S-gos konstitucijos ir reikalauja žmogaus teisių.

SLA 72-osios Kuopos tokia veikla nepatinka Lietuvos okupantui — sovietams. Jau prieš 2 metus gavau komunistų šmeižto 9 lapų biuletenį. Tame biuletenyje šmeižia VLIKą, BALFą, Hamiltono SLA 72-osios Kuopos pirm. J. Šarapnicką ir pavienius Kanados ir Amerikos lietuvių veikėjus. Tas komunistinis šmeižto biuletenis rašo, kad SLA 72-osios Kuopos pirmininkas J. Šarapnickas, rašydamas apie prof. V. Skuodžio nuteisimą, šmeižia Tarybų Lietuvą. O gi prof. V. Skuodis irgi reikalavo iš okupanto, kad vykdytų jų pačių parašytos konstitucijos nuostatus, liečiančius piliečių teises.

J. Šarapnickas

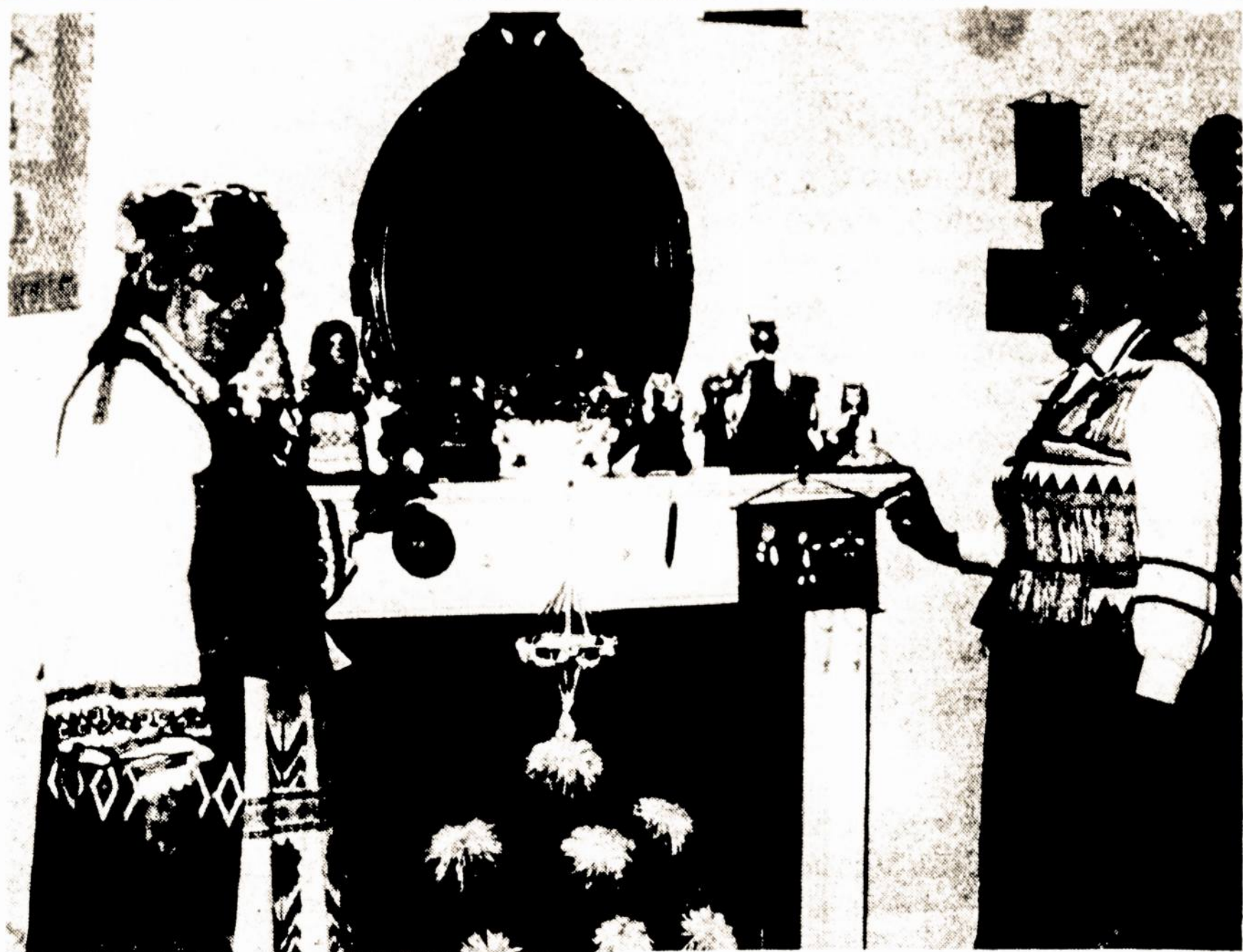
mosios tarybos nariams, laikraštiniams, visuomenės veikėjams. Įsidėmėtini K. Mačiuko pasakyti žodžiai: "SLA mano gyvenimą papildė, man daug davė labai daug dvasinių gėrybių". Plačiau apie pagerbimą kitame "Tėvynės" numeryje.

Sveikiname prof. dr. Joną Genį, žymų visuomenininką ir mokslininką, įstojus nariu į SLA. Su juo padarytą pasikalbėjimą, pateiksime "Tėvynės" skaitytojams.

Iki!

Vytautas

TĖVYNĖ NEWSGRAMS

Nellie T. Bayoras and Dorothy Banos, members of Knights of Lithuania 143 Council, preparing for Luzerne Co. Folk Festival. Photo by Tom Beky

The Ninth Luzerne County Ethnic Festival was held in Kingston, PA on October 25-28. Lithuanian Alliance organizer and financial secretary **Nellie T. Bayoras** helped arrange the colorful Lithuanian folk art and amber exhibit for the festival.

...

The Knights of Lithuania New England District, meeting in New Haven, CT. on September 30, elected the indefatigable **Alexander Chaplikas** as district president. Our National Vice President is also Massachusetts district president for the Lithuanian Alliance and Sandara organizations as well!

...

Another Massachusetts Lithuanian first! Governor Michael S. Dukakis signed a proclamation designating October 14, 1984 as "Saint Casimir Day in Massachusetts." The only other Catholic saint so honored by the commonwealth is St. Jean Baptiste, the patron saint of the Franco-Americans.

...

The annual meeting or **seimas** of the **Supreme Committee for Liberation of Lithuania** will take place on November 30-December 2 in Chicago.

...

A Lithuanian "summit conference" was held in Camp Dainava, Michigan on September 22-23. The purpose of the conference was to reach accord on coordinated Lithuanian political action. The conference was attended by 50 civic leaders who represented the Lithuanian World Community, the Lithuanian Communities, Inc. (**Bendruomenės**) of the USA and Canada, the Lithuanian World Youth Association, and the Lithuanian Youth Association of America.

...

Paul P. Dargis, National President of the Lithuanian Alliance, was invited with other fraternal society national presidents to attend a White House conference on October 9th.

AS WE APPROACH THE ONE HUNDRED MARK

The Lithuanian Alliance of America! How many sincere feelings and work toward ethnic unity can be evoked by these three words! This organization which in the course of one hundred years of fraternal activity tried to unite all Lithuanian Americans, unfortunately suffered two schisms for ideological differences. And yet the Alliance has endured for nearly a century.

It started with a Newspaper.

Actually it started with two newspapers. The purpose of the Alliance is both beautiful and lofty — to unite in bonds of ethnicity and fraternalism all Lithuanians residing in America. The first Lithuanian American "nationalist" **Antanas Jurgelaitis** wrote in Dr. **Jonas Basanavičius** patriotic newspaper **Aušra** in 1884: "We Lithuanians lack any alliance or association in the United States. We are scattered throughout the various states (that is why it is called the USA), in sundry cities and towns." (**Aušra**, 1884, Nos. 7-8, p. 285).

Jurgelaitis' concern was expressed earlier in 1879 by the Franciscan monk **Augustinas Zeytzas**, who wrote in Tvarauskas' newspaper **Lietuviškoji Gazieta**, first Lithuanian American periodical. Fra Zeytzas urged his brother Lithuanians to follow the example of German, English, Jewish and Polish immigrants. That is, form charitable societies. The ideas of his article were later explained to the readers of **Aušra** by **Jonas Šliūpas** as follows: "Others, seeing that we Lithuanians have such societies, will no longer think of us as lower than them. Let us band together and demonstrate that though we are driven from the homeland, we remain active. We should appear as a "guard" ready to give battle every hours. 'Even if the mother is weak, still the children hear her voice across the seas.' Our enemies fear such powers, but let them be aware that although our enemies wish to bury our mother, she is alive and her children are ready to defend her."

Newly elevated **Bishop Paulius A. Baltakis** set up his headquarters in East New York, N. Y. on November 1. Bishop Baltakis is the new spiritual vicar of Lithuanian Catholics residing outside of Lithuania.

...

James L. Buckley, director of **Radio Liberty**, announced that as of October 2, the Lithuanian, Latvian, and Estonian language broadcasts emanating from Munich, Germany, are transferred to **Radio Free Europe**. The reason given for the transfer is that the Baltic States historically, religiously, and culturally are linked to Europe and not the Soviet Union.

...

The annual observance in Brooklyn of the **Darius-Girėnas Trans-Atlantic Flight** was postponed to September 22. A memorial service was held at the Darius-Girėnas Monument. Rev. Klemensas Žalalis, OFM said the invocation. Mečys Razgaitis led in the singing of the

American and Lithuanian national anthems. The speakers included Liucija Čėsna, Stephen Bredes, Helen Venis, Lillian Šateika and Bronė Spūdis. Tėvynė editor Jonas Valaitis was master of ceremonies. Mrs. Spūdis is the Memorial Committee chairperson.

James L. Buckley, director of **Radio Liberty**, announced that as of October 2, the Lithuanian, Latvian, and Estonian language broadcasts emanating from Munich, Germany, are transferred to **Radio Free Europe**. The reason given for the transfer is that the Baltic States historically, religiously, and culturally are linked to Europe and not the Soviet Union.

...

On November 20th the Los Angeles Lithuanian Theater Group celebrated its 30th anniversary. It was started by the Lithuanian actor Juozas Kaributas who was its first drama director.

(see **Aušra**, 1885, p. 339). Of course Šliūpas' allusion was to Lithuania and her children who for various reasons had to flee the homeland from Russian tsarist oppression.

The Year 1886

The year 1886 was symbolic in several aspects. That year the Statue of Liberty was unveiled in New York Harbor. That year vast numbers of Lithuanian peasants started to flock to these shores. Here in America the semi-literate and illiterate of a Lithuania, hindered by medieval superstitions, the manor and church, were offered an opportunity to develop as prospective citizens of a modern, industrial society.

The year 1886 ushered in an ideological struggle between Lithuanian Roman Catholic conservatives, pro-Polish in orientation, and free-thinking liberals who were of a nationalistic bend. These two currents gave birth to the then Catholic newspaper **Vienybė Lietuvninkų** and the Lithuanian Alliance of America respectively. Both currents emphasized the words "Vienybė" (unity) and "susivienijimas" (alliance or unification).

The Alliance-Susivienijimas was in reality the response of the Lithuanian Americans to the clarion call of Basanavičius' **Aušra**, seeking national unity under one Lithuanian banner, working for a national reawakening and for cultural progress. **Aušra** was published in East Prussia near the Lithuanian border. The German police forced Jonas Šliūpas, then editor of **Aušra**, to flee to America, to New York. The growing Lithuanian community in New York accepted the ideals and aims of **Aušra**. This encouraged Jonas Šliūpas to form the Lithuanian Patriotic Society (**Lietuvos Mylėtojų Draugija**) for the purpose of publishing **Aušra's** successor in America **Lietuviškasis Balsas**. Unfortunately, this newspaper ran into financial difficulties.

Birth of the Alliance

Because **Lietuviškasis Balsas** was floundering, the Lithuanian Patriotic Society called a special meeting in Brooklyn, on April 17, 1886 to discuss the future of the newspa-

per. Since many Lithuanians attended this meeting, general problems concerning the Lithuanian Americans were also discussed and debated. The question of a Lithuanian Alliance was raised. Those who raised the question sought a broad aim, as notes SLA historian **Tamas Astramskas**, "The gathering thought that an alliance should not only give aid to individual fellow nationals, but should also raise the cultural, moral, and educational level of the entire people."

Official historian and one-time Supreme Secretary Astramskas recorded the content of that important discourse on the question of the Alliance. He recorded the thoughts of **Pijus Paseckas**.

Paseckas explained to the gathering how the Polish **Związek** (Alliance) not only paid out sick benefits and death benefits, but also concerned itself with national affairs by aiding Poles oppressed in Poznan province by German authorities. Even the united Irish brag about how they are forcing England to yield to their demands. Paseckas reckoned that there were 50,000 Lithuanians in America. If they were united they "could build churches and schools." For example, the 300 Lithuanian families in New York City raised \$2000 a year for parish and patriotic purposes.

After listening to J. Šliūpas, **Bučinskas**, **Pranas Ramanauskas**, and **V. Džiankauskas**, the meeting unanimously supported the idea of Alliance and formed an organizing committee of two: **Pijus Paseckas** — chairman and **Antanas Juškauskas** — secretary. This committee was to call upon the Lithuanian American societies to join such an Alliance. There were nine such societies at the time. Four agreed to join: St. Casimir's in New York, St. George's and Vytautas in Shenandoah, and St. Casimir's in Waterbury, Ct. The organizational committee sent out a bulletin to prominent individuals and also advertised in **Lietuviškasis Balsas**. The first convention was to take place in Shenandoah, PA on August 15, 1886. Paseckas worked on a draft by-laws proposal in the interim.

VINCAS KUDIRKA ANNIVERSARY

BY DR. ALGIRDAS BUDRECKIS

November 16th marks the 85th anniversary of the death of Dr. Vincas Kudirka, author of the Lithuanian National Anthem "Lietuva, tėvynė mūsų". Writer, composer, and editor of the patriotic newspaper **Varpas**. Dr. Kudirka was one of the towering leaders of the Lithuanian National Renaissance. He embodies the best elements of the Lithuanian liberal, nationalist, and realist traditions, softened in part by idealistic romanticism. In a word, a most affable person.

Kudirka's place in the history of Lithuania literature is important. The scope and volume of his writings is a tremendous contribution to Lithuanian letters. Even today his ideas have a great impact on the Lithuanians and their literature, not to mention, on Lithuanian journalism. His voluminous translations of epics and plays, well-written satires, idea-rich poems and even popular fables have lasting literary value. Although his written language was not perfect, it was more refined than that of many of his contemporaries. His style and vocabulary was influenced by the suggestions of Jonas Jablonskis, the father of modern literary Lithuanian.

He died 85 years ago, a victim of tuberculosis, cut down in the prime of life. What say his contemporaries about him. After all with the passage of time, one's reputation oft assumes larger-than-life proportions. What say Dr. Kudirka's acquaintances about the **real** person?

When Kudirka died of consumption on November 16, 1899, while penning an article for **Varpas**, the sixth issue of that clandestine newspaper published the following obituary: "The existence of **Varpas** from its very beginnings was closely linked with Vincas' life. It would seem that one could not have lived without the other. It is said that when there was a long delay before he received **Varpas**, Kudirka would be so upset, so agitated that only the delivery of **Varpas** would abate his impatience."

In his biographical essay to the 1909 six-volume collection of Kudirka's writings, J. Gabrys gave the following evaluation of the man's import: "How much has he sown on our national fields is difficult to measure: he created our literature, he was the trail-blazer

for our music, he stood at the head of the Lithuanian cultural and political movement."

In the 1924 jubilee edition of **Varpas**, Dr. Kazys Grinius, a fellow liberal democrat, pointed out that Kudirka sought a national revival and restoration of freedom along realistic lines that were at the time feasible. According to Dr. Grinius, "In his publicistic writings V. Kudirka did not use the term "independence" (nepriklausomybė), but his translated dramas "Wilhelm Tell," "The Maiden of Orleans" and others aroused the desire for independence among the readers of these pieces. His mockery of the Russian bureaucratic system did more to undermine the tsar's despotic government than any political program."

What Kudirka stood for among his contemporaries can be seen from the observation of that patriotic writer and poet, Rev. J. Tumas-Vaižgantas. Wrote the bard thusly: "He was the first source of light and understanding to us, the primus movens of cultural work and organization of the nation. Beyond V. Kudirka, while he was alive, one could not see any former followers of "Aušra" (the first patriotic newspaper — ed.); as if

they had played out their roles and deliberately abandoned the path in deference to him. Basanavičius and Šliūpas became his satellites and not the reverse. For eleven years V. Kudirka safeguarded the nation and homeland and died bemoaning the fact that he became a conscientious Lithuanian too late and served her for too short a while. We today can forgive him this "sin", saying: "God, would that we had more who would serve as much and as long!"

Prof. Albinas Rimka described Kudirka's journalism as follows: "Vincas Kudirka was both a poet and a scholar. These two attributes enabled him to be a talented and powerful journalist. This can be seen from his "Tėvynės Varpai" columns. I have heard from many people that whenever they received the latest issue of **Varpas**, they would first look for the humor column by Kudirka, called "Tėvynės Varpai." And this is not surprising. When one reads these humorous tracts today, one cannot appreciate them enough. One could not appreciate, how the author knew how to observe the very nerve of life, the extent and depth of his knowledge, how he knew how to find a way out of each predicament . . . "Tėvynės Varpai" — it was a decade chronicle of Lithuanian social life, drawn by the pen of a publicist-artist. "Tėvynės Varpai" drew readers now only because of their relevance and easy style, but more so because of their spirit. Kudirka shows himself in his entirety in "Tėvynės Varpai" — with his strong spirit and ardent and loving heart. In these articles he gives his readers many, many news facts. He exults, he calms, he scolds lovingly or jokes with bitter tears in his eyes. Yet, throughout there is the greatest optimism and faith in a better future. And where he invokes the thunder-god Perkūnas to punish the spoilers of the poor or traitors or where with tears he painfully mocks, chides and scolds the Lithuanian intellectuals because of their sloth, dishonesty, etc., or where he criticizes the ideas of an opponent, there Kudirka is indomitable."

The Lithuanian Alliance of America pays homage to Dr. Vincas Kudirka, whose lofty spirit and ideas motivated our Alliance's founders nearly a century ago! **Ed.**

The Lithuanian-language radio program in Worcester, MA "Aušra" is celebrating its tenth anniversary. A banquet was held on October 20 at Maironis Park, Shrewsbury. The cultural program featured the Lithuanian male octet from Montreal. **Eduardas V. Meilus, Jr.**, founder and director of "Aušra" radio hour is a member of the Lithuanian Alliance.

According to the Lithuanian-American numismatist **Frank Passic**, two previously unreported banknotes of the Bank of Lithuania have turned up in an underground collection in Soviet-occupied Lithuania, in denominations of 500 and 1,000 litų, dated August 10, 1924. They were printed by the firm G. Hasse in Prague, Czechoslovakia. These banknotes belong to the so-called "Second-issue", while the third issue notes were printed in England.

In 1924 the Bank of Lithuania (Lietuvos Bankas) decided to issue notes in denominations of 500 and 1,000 litas and commissioned artist Vilius Jomantas with the task of designing them. In late 1924, the G. Hasse printers prepared examples of the designs, and sent them to the Bank for their final approval of colors, watermarks, security lines, etc. This had been the procedure with the original 1922 notes. However, the Bank of Lithuania was not satisfied, and instead decided to entertain bids from world banknote printing firms. In December, 1924, the Bank of Lithuania awarded the contract to Bradbury, Wilkinson & Co. of New Malden, England. With that action, there remained these low serial numbered samples printed by G. Hasse which were with the Bank of Lithuania. Frank Passic notes that their existence had been unknown among coin and money collectors.

Bridges, the Lithuanian American newsletter, is currently edited by Alliance member **Demie Jonaitis** and administered by Rev. Petras Baniūnas, OFM, **Darbininkas** newspaper business manager. According to Mrs. Jonaitis the circulation of **Bridges** continues to increase. The current annual subscription is \$5.

The traditional ball of the **Lithuanian Opera of Chicago** was held on November 17 at the Lithuanian National Hall, Marquette Park.

On September 12 **Bruce** and **Janet Bredes** were blessed with a seven-pound daughter. Miss Bredes is the granddaughter of the chief legal counsel of our Alliance. **Stephen Bredes**. Grandfather proudly stated: "My granddaughter will be the newest contribution to the membership of the Brooklyn Lodge 38 of the Lithuanian Alliance of America, and maybe in the future — an SLA activist! **Tėvynė** congratulates the Bredes family!"

Did you know that the **Men's Octet of Cleveland** recently celebrated its 25th anniversary. This Lithuanian vocal group is still going strong under the direction of its maestro **Rytas Babickas**.

The **Brighton Park Lithuanian Fair** was held on July 7th in Western Ave. This fair attracted approximately 30,000 people and featured traditional Lithuanian dishes and Lithuanian arts and crafts.

Gail Barkus of New Kensington, PA, participated in the Pittsburgh Folk Festival held at the David L. Lawrence Convention Center last May. Mrs. Barkus shared some of her Lithuanian traditions with visitors when she put her "children" on display — nine life-sized dolls dressed in Lithuanian wedding outfits. This is the third year she

has contributed to festival preparations for the Lithuanian Citizens Society in the Southside where she also teaches Lithuanian. She is also vice chairman of the Lithuanian Room display at the University of Pittsburgh's Cathedral of Learning.

Did you know that **Viltis**, a magazine dedicated to folk dance and folklore, is celebrating its fortieth anniversary. The publisher of **Viltis** is Vytautas Beliajus, the Lithuanian folk dance choreographer in the United States.

Michael Yuknis of Chicago has been serving for the last year and a half with the United Nations High Commission for refugees in Somalia. He has been living and working in the region of that country which gave refuge to 130,000 refugees from war-torn Ethiopia. As a field officer, he was seconded to assist the Care Organization which handles the distribution of wheat flour, milk powder, butter, oil, pills, clothes, shoes, etc. to the eight camps located in the Gedo region in the town of Lugh which is an eight hour ride from the capital of Mogadish.

THIRTEENTH ANNUAL AWARDS PRESENTATION OCTOBER 21, 1984

MAN OF THE YEAR
LINAS J. KOJELIS
Associate Director
Office of Public Liaison
The White House

The Illinois Lithuanian-American Republican League nominated Linas J. Kojelis Man-of-the-Year for 1984 and presented the award at its 13th Annual Awards celebration held on October 21.

President Reagan, for whom Mr. Kojelis works as an associate director of his Office of Public Liaison, in connection with that event, sent the following greetings:

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

October 12, 1984

I am very happy to extend warm greetings to all who are gathered to celebrate the 13th Annual Awards Presentation of the Illinois Lithuanian-American Republican League.

Your organization is part of the rich ethnic diversity that enhances our culture and is so essential to America's strength. Through your many worthwhile cultural programs, you help to preserve the rich heritage of your Lithuanian forebears while simultaneously encouraging dedication to the ideals upon which this nation was founded. I applaud the efforts of organizations like yours which contribute in so many ways to the well-being of America.

I would particularly like to congratulate the recipient of your Man-of-the-Year Award, Linas Kojelis, for the outstanding job he has done at the White House. He has been an invaluable benefit to the Office of Public Liaison and has contributed greatly to informing me about the views and concerns of the Lithuanian community.

My congratulations go as well to Don Adams, Chairman of the Illinois Republican Party, who is being installed as the Lithuanian-American Republican League's Honorary Chairman.

Nancy joins me in sending best wishes for every success in the years ahead.

Ronald Reagan

U. S. CONGRESS PASSES RESOLUTION ON LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

A joint Resolution designating February 16, 1985, as "Lithuanian Independence Day" was passed by the U. S. Senate and House of Representatives on October 5, 1984. **Senator Baker** introduced the resolution in the Senate, while **Representative Hall** presented it to the House.

According to the Resolution, "free and independent" Lithuania was "by force and fraud occupied and illegally annexed by the Soviet Union in 1940", and the "oppressed people currently living in Lithuania, who still aspire to exercise their right for self-government, should keep the flame of freedom forever burning in their hearts." The Resolution asks the U. S. President to issue a proclamation designating "Lithuanian Independence Day" and calling on the people of the United States to celebrate such day with "appropriate ceremonies and activities."

TRANSFER OF BALTIC PROGRAMS TO R.F.E. — "SIGNIFICANT MESSAGE"

An initiative in American-financed broadcasting to the Soviet block which might at first glance seem no more than a minor administrative change will in fact have a significant impact on US-Soviet relations. Radio programmes in the languages of the Baltic states are now announced as broadcasts from Radio Free Europe rather than Radio Liberty, the sister station, likewise based in Munich, which covers the USSR . . .

. . . The Baltic states were inde-

pendent between the wars, and the western powers did not recognize their forcible incorporation into the USSR as in any way legitimate. They are ruled **de facto** from Moscow, but **de jure** they should be independent countries . . . In 1939 even the Soviet Foreign Minister, Vyacheslav Molotov, denied that Moscow had any claim to these lands, dismissing all rumours of the impending Sovietization of the republics as foul fabrications by the bourgeois media. But the terrible mass arrests, murders and exiling to Siberia which followed were all too real.

The purpose of the Munich-based stations is to provide the free discussion and truthful information denied the peoples of the Soviet block by the controlled media of their regimes . . . However, those administer the stations are attacked not only by Moscow; they are frequently criticized by journalists and politicians from Washington who are determined to show praiseworthy concern for the public interest. Some will doubtless question the wisdom of this decision too.

Stalin's post-war policy of incorporating some liberated territory into the USSR while making other countries "peoples democracies" has produced an artificial separation both between East and West and between the inhabitants of central and eastern Europe. Yet to call into doubt any of the present political divisions in the Moscow-dominated area will certainly raise irate accusations from the Kremlin that Washington is again declaring an interest in encouraging the disintegration of the Soviet empire . . .

If the West wishes to dissuade Moscow from further expansion, it is vital to show that a brutal

occupation more than forty years ago is neither forgotten nor accepted as legitimate. The directors of the Munich radio stations have not merely tinkered with their administrative structure; they have sent a significant message of sympathy and encouragement to nations which are bravely preserving their heritage against all efforts of an alien atheist regime.

(From "Broadcasting to Captive Nations," *The Times*, London, October 15, 1984)

FAMILY DENTISTRY by Dr. R. A. Leeson, D.M.D. BLEEDING GUMS

Occasionally, gums will bleed when being brushed. Why does this happen? For gums to bleed, this means that the gums are inflamed or infected. This infection comes from the germs in your mouth that stick to your teeth. The germs are glued to the teeth by a substance called plaque. The germs eat the sugar substances that are in your mouth, multiply, and give off acids that cause decay, enzymes that cause the breakdown of the supporting tissue of the teeth, and gases that give a bad taste and odor to your mouth. As the plaque grows in your teeth, it hardens and becomes tartar.

The best treatment for those bleeding gums is to see your dentist and let him professionally remove the tartar and plaque. Secondly, maintain a strong home care program daily of brushing and flossing. If you don't do this, the irreversible damage of the supporting structures will occur. (Pyyrrea).

R. A. Leeson, D.M.D.

ANNOUNCEMENT

On January 29, 1984, Liberty Federal Savings and Loan Association of Philadelphia, PA, called the Lithuanian Bank, converted to a capital stock corporation. They issued and sold 881,449 shares of capital stock, thereby increasing the reserve fund by \$8,400,000 to a total of \$23,900,000. The shares are now traded daily and reported in most newspapers having a financial section, in the Over-the-Counter market [OTC] with the Symbol LFSL-PHIL.

Purchases and sales can be made through any stockbrokers office. For financial reports write:

Liberty Federal Savings
and Loan Association
ATT: Ms. Barbara L. Elias,
Director of
Shareholder Relations
202 North Broad Street
Philadelphia, PA 19102

Organized as the First Lithuanian Building and Loan Association of Philadelphia in 1901, federalized in 1942 with assets of \$360,000. 1984 assets are over three hundred million dollars.

C. S. CHELEDEN
CHAIRMAN EMERITUS

Philadelphia, PA. — Charles G. Cheleden, Chairman and Chief Executive Officer of Liberty Federal, announced that the Board of Directors has elected Harold H.

Kline, President and Chief Operating Officer of the Association.

Mr. Kline, who has previously served the Association in a consulting capacity, brings formidable credentials to his new position. A veteran of eighteen years with Provident National Bank, where he served as Executive Vice President and Chief Lending Officer, Mr. Kline's background also includes broad experience in the financial services industry and in the areas of acquisitions and holding companies.

Commenting on Mr. Kline's election, Mr. Cheleden noted that "having consulted with us, Mr. Kline has developed an intimate knowledge of the Association and its goals and plans for the future. We, in turn, have the opportunity to note the unique contribution that he is capable of making to Liberty's future growth and profitability".

Headquartered in Philadelphia, PA, Liberty Federal operates nine branch offices in Philadelphia, Bucks and Montgomery Counties. The Association's stock is traded in the Over-the-Counter market, and its NASDAQ symbol is LFSL.

KONGRESAS TYRINĖJA SOVIETINIO PAŠTO TRUKDYMUS

Atkelta iš 1 pusl.

Valdybos viršininko padėjėjas Walter Duka ir Nadia Tongour iš Valstybės departamento.

Newyorkietis Charles Matuzas pirmiausia kaltino Amerikos paštą už jo bailumą santykiuose su sovietais, už pastangų ir drąsos trūkumą primygtinai protestuoti ir reikalauti, kad būtų laikomasi tarptautinės paštų konvencijos nuostatų.

Matuzas pateikė įrodymus, kaip jo keli konfiskuotieji dalykai buvo atgauti be Amerikos pašto pagalbos, šiam prieš tai lengvai nuleidus rankas. Baigęs liudyti, Matuzas savo ir kitų lietuvių vardą (daugiau ar mažiau nukentėjusių nuo sovietų pašto) palinkėjo komisijai sėkmės.

Kongresmano Gilmano pastangos ištirti sovietų pašto trukdymus ir varžymus yra svarbus žingsnis. Bet jis pradėtas tik gavus daugybę skundų. Jau seniai reikėjo tokius apklausinėjimus praveisti ir išvadas padaryti.

Per vienerių metų laikotarpį ši komisija surinko 2300 vienetų įrodymų medžiagos su skundais iš įvairių religijų ir tautybių žmonių. Buvo gauta medžiagos net iš 17 užsienio valstybių! Dokumentais įrodyta, kaip sovietai gudriai varžo užsienio paštą, norėdami nutraukti ryšius su giminėmis ar pažįstamais, kaip jie išgalvoja priežastis nepristatyti gavėjui laiško ar siuntų, kad būtų adresas negeras, gavėjas nežinomas, tokios gatvės ar numerio nėra. Bet yra ir tokių faktų, kad

dingę laišakai ar siuntos buvo konfiskuoti, tikrinti, atplėšti, sukeisti daiktai, kvitai pasirašyti svetimų asmenų — ne gavėjo ir t. t.

Kongreso komisija ta proga patyrė ir apie kitas sovietų machinacijas, kaip mūsų piliečiai apiplėšiami per tas jų licencijuotas siuntinių įstaigas, kokie aukšti muitai užkraunami ir kaip tie muitai bankų pervedami į Maskvą. Komisijos apskaičiavimu virš \$20 milijonų surenkama tik per vienerius metus.

Įdomu tai, kad Matuzas baigęs parodymus, uždavė komisijos nariams vieną klausimą: "Ar yra kita tokia valstybė pasaulyje, kaip Amerika, kuri leidžia svetimais valstybėms, ir dar nedraugiškai, savo teritorijoje rinkti muitus?" Nė vienas kongresmanas negalėjo duoti atsakymo! Jie net kreipėsi į paštų atstovą, ir šis taip pat negalėjo padėti!

Lietuviai aktyviai ir efektingai prisidėjo prie šios bylos ne tik liudijimais, bet svarbia įrodomąja medžiaga. Už tai jie buvo ypatingai šios kongreso komisijos narių įvertinti. Lietuviai pasinaudojo proga šiuose apklausinėjimuose iškelti ir kitą analogišką svarbų klausimą ne tik sau patiems, bet pačiai valstybei. Jie priminė kongresmanui Gilmanui paveldėjimus, kuriuos Tarybų Sąjungos advokatai surenka čia, paveldėtojai gauna ne tai, kas paskirta. Kongresmanas Gilman ketina ir šį reikalą ištirti.

PASAKOS FANTASTIŠKA PASAKOS VAIKAMS FANTASTIŠKA PLOKŠTELĖ!

Lietuvių liaudies pasakos, paruoštos Montreal, Que., Kanadoje, vadovaujant Birutei Nagienei. Muzikinius įtarpus ir foną sukūrė muz. Aleksandras Stankevičius. Idomūs garsų efektai. Plokštelė pradžiugins visus — nuo 5-85 m. amžiaus! Pasakos — geriausios kokybės, — puiki dovana visiems. Kaina \$10 — priedo \$2.50 — persiuntimui.

Plokštelę "Pasakos" įkalbėjo: Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė: pasakotoja: gužutis, slibinas, velnias, burtininkė.

Vincas Piečaitis: pasakotojas: Milžinai, Plungės, Pilies Kalnas; milžinas, Perkūnas, bernas, ponaitis, Žilvinas.

Vilija Bulotienė: lapė, gervė, seselė, Eglė.

Raimundas Verbyla: katinas, našlaitėlis, sūnus.

Marytė Adamonytė: šeškas, gegutė, sesuo.

Adria McVicar: zuikis, Drebulė. Lina Cetoriūtė: vilkas.

Gintaras Nagys: meška, sūnus.

Visų balsai dalyvavo ir kituose efektuose.

Grojo: Alexandre Stankevičius: Jupiter 8 Synthesizer Juno 60 Synthesizer Altis Lapinas: G-ragelis.

Gaila Naruševičiūtė: kanklės.

Johanne Arel: smuikas.

Garsų efektai:

Birutė Vaitkūnaitė — Nagienė:

žvėrelių bėgimas, vanduo ir t. t.

Alexandre Stankevičius: perkūnija, jūros bangos ir t. t., talkino — Gaila Naruševičiūtė.

Pasakas parinko, paruošė ir režisavo Birutė Vaitkūnaitė — Nagienė.

Muzika: Alexandre Stankevičius, išskyrus liaudies šokio "Kalvelis" "Ein Saulelė" melodija — Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė.

Vyriausias producentas: Alexandre Stankevičius.

Plokštelės producentai: A. Stankevičius, B. Nagienė, talkininkavo Gaila Naruševičiūtė.

Plokštelę išleido: Vilnius Records of Canada.

Įrašą vykdė: Robert Labrosse, Jean Paquin, Guy Rheume.

Viršelį piešė: Venta Rutkauskaitė.

Užrašai ir apipavidalinimas: Olivier Lasser.

Vilnius Records of Canada

2127 Rue Guy

Montreal, Quebec

Canada H3H 2L9

Tel. (514) 849-6722

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga praneša, kad sudaryta jūry komisija atrinkti geriausius rašinius ALT Sąjungos Jaunimo Rašinių konkursui, kuris tęsiasi iki sausio 15 d. Jūry komisiją sudaro: kun. Pranas Garšva, Vytautas Gedgaudas, Nijolė Užubalienė, Antanas Juodvaikis ir Vida Jonušienė.

Important Announcement to Lodge Financial Secretaries, Organizers and Members

THE LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA SUPREME EXECUTIVE BOARD ANNOUNCES A GRAND CENTENNIAL DRIVE FOR NEW MEMBERS, TO CROWN OUR FRATERNAL, PATRIOTIC ORGANIZATION'S ONE HUNDRED YEARS. ALLIANCE MEMBERS, FAMILIES, AND FRIENDS ARE INVITED TO PARTICIPATE. THIS MEMBERSHIP DRIVE BEGINS SEPTEMBER 1, 1983, AND ENDS JULY 1, 1986.

The following rules will be in effect:

1. Present members and new applicants can apply for insurance in the following amounts:

(a) Age 1 to 60 — \$1,000 to \$5,000

(b) Age 61 to 70 — \$1,000 or \$2,000

Minimum amount of insurance is \$1,000.

2. Applicants may choose from the following classes of regular insurance:

20 Payment Life — (Class V-2)

10 year Endowment — (Class V-X)

20 year Endowment — (Class V-3)

3. Special non-medical applications, requiring no medical examination, must be completed.

4. The application must be accompanied by payment of the first year's insurance premium.

5. To each newly enrolled member a bonus, a Centennial Drive gift, will be sent along with the policy-certificate. The size of the bonus will depend on the amount and class of the selected insurance, as indicated in the special tables sent to organizers and financial secretaries.

6. LAA members as assistant organizers. For greater success of the Centennial Drive, all members are invited to lend a hand. A member finding a suitable candidate for membership turns to his lodge financial secretary or the organizer to help complete the application form. The financial secretary will forward the application together with the yearly premium to the Central Office. The original finder of the new member will receive a \$15.00 reward.

MEMBERSHIP DRIVE COMMITTEE

P. P. Dargis

A. Chaplikas

G. Meiliunas

September 1, 1983

Organizers will also be entitled to the following additional rewards (but only for members enrolled in regular insurance according to Centennial Drive rules):

For enrolling 5 members \$ 50.00

" " 10 " \$100.00

" " 15 " \$150.00

" " 20 " \$200.00

etc.

Genevieve Meiliunas

LAA Secretary

Notice: For this Membership Drive use only the new Gold Rate Tables.

Laisvės ir taikos laivo ekskursija

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kartu su kitomis pabaltiečių organizacijomis ruošia Pabaltiečių Laisvės ir Taikos laivo ekskursiją Baltijos juroje. Ji įvyks 1985 m. liepos gale — rugpjūčio pradžioje. PLJS valdybos pirmininkas Gintaras Grušas yra vienas iš trijų šios ekskursijos kopirmininkų. Jis vadovauja lietuvių skyriui. Vienas iš šios ekskursijos tikslų yra atkreipti pasaulio dėmesį į Pavaltijos valstybių padėtį ir pabrėžti faktą, kad taika priklauso ne vien tik nuo vienašališko nusiginklavimo, bet kartu yra neatskiriama nuo esminių žmogaus ir tautinio apsisprendimo teisių. Visos LB ir LJS kraštų valdybos ypač Europoje, yra prašomos jungtis į šio projekto paruošiamuosius darbus ir skatinti visus gausiai ekskursijoje dalyvauti.

Susirgo M. Baronienė

Staiga širdžiai sunegalavus, susirgo Michaelina Baronienė, Mildos Vaivadienės, gyvenančios McClain, Virginia mamytė. Greit Milda ir Antanas Vaivada mamytę nuvežė į Fairfax, Virginia ligoninę, kur jai suteikta pirmoji pagalba. Ligonė sveiksta gydytojų ir šeimos narių labai gerai prižiūrima.

Baronienė visą ilgą savo amžių gyveno Chicagoje, o jos miręs vyras Baronas buvo Naujųjų pirmojo puslapio redaktorius.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS JAV KONGRESE

Amerikos Lietuvių Taryba organizuoja Vasario 16-osios minėjimus jau ir JAV kongrese, o Washingtono ir per Jungtinį Amerikiečių Pabaltiečių komitetą veikia visoje pilnumoje.

IŠ VLIKO TARYBOS DARBŲ POSĖDŽIO

Vyriausiojo Lietuvai Išlaisvinti Komiteto Tarybos posėdyje Chicagoje, Tarybos pirmininkas, Lietuvos Ūkininkų Partijos atstovas S. Žadeikis įžanginėje kalboje susumavo vėliausias žinias apie padėtį okupuotoj Lietuvoje. Jo žiniomis, Lietuva prarado apie vieną milijoną gyventojų. Akcentavo lietuvių apgyventąsias sritis, ypač atkreipdamas dėmesį į Vilniaus kraštą ir Mažąją Lietuvą. Pagal U. S. News ir World Report visoj Sovietų Sąjungoj esąs didelis nepasitenkinimas esama padėtimi. Negeresnė nuomonė esanti apie šią imperiją ir užsieniuose. Rusai esą gynybos pozicijose visuose kontinentuose.

Dėl nepalankiai susidėjusių aplinkybių VLIKo valdyba savo atstovo į posėdį neatsiuntė. Tarybos pirmininkas perskaitė valdybos pranešimą, paruoštą VLIKo pirmininko pavaduotojo prof. dr. Krivicko. Pranešimas dviejų dalių. Pirmoji — apėmė žymesniųjų VLIKo darbų susumavimą VLIKo 40 metų darbo sukakties proga. Antroji — lietė vėliausius VLIKo valdybos planus. Aptarti VLIKo seimo reikalai ir programa, paliesti pasitarimai su PLB valdybos atstovais, ELTos leidiniai ir tarptautinės problemos. Nutarta su latviais ir estais ruošti vadinamą Hagos teismą Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupantams rusams. Pabaltiečių santalkos posėdyje nutarta pirminko kadenciją pratęsti dviem metams.

Iki šiol pirmininkai keisdavosi kasmet. Kiekvienais metais pirmininkavo vis kitas Santalkos narys: lietuvis, latvis, estas. Pabaltiečių Santalkos posėdyje VLIKui atstovavo dr. K. Jurgėla ir inž. L. Grinius.

Posėdžiui pateikta prof. dr. J. Meškausko mintis. Inž. J. Jurekūnas suvedė į tris grupes: stokojimo informacijos apie VLIKą, VLIKo atrama lietuviškoji išeivijoj ir sekimas įvykių okupuotoj Lietuvoje bei pasiruošimas ateities Lietuvai.

Jurekūnas sutiko su dr. Meškausku, kad informacijos tikrai trūksta. Jam atrodė, kad lietuviškoji ELTA, kuri šiuo metu turi 4,000 skaitytojų, turėtų duoti daugiau

žinių, gal net atskirą lapą apie VLIKo valdybos ir tarybos posėdžius, memorandumus, įvairius užklausimus ir pasisakymus iš viso pasaulio.

VLIKo valdybai tokios smulkmenos — kasdieninė duona, bet lietuviškoji išeivija turėtų geresnį vaizdą apie tą didžiulį darbą, kurį VLIKas atlieka.

Kalbėdamas apie atramą lietuviškoji išeivijoj, komentatorius pastebėjo, jog ji yra plati ir gili. Tam įrodymas — Tautos Fondas. Įdėjus truputį darbo ir informacijos, atsiikiama gražių rezultatų. Inž. Jurekūnas priminė, kad kartais mes tos paramos per daug ieškom vien tik PLB — VLIKo santykiavimo sąmatoje. PLB ir VLIKo santykiavimas esąs labai siektinas, bet to tikslo siekiant reikia nepamiršti pačio svarbiausio — pavergtosios Lietuvos išlaisvinimo. Atramos reikia ieškoti visuose sluoksniuose, įskaitant ir jaunimą.

Įvykių okupuotoj Lietuvoj seka VLIKo valdyba, ir tas neblogai atsispindi įvairiomis kalbomis ELTOJE. VLIKo Tarybos persitvarkymas, turint ilgesniam terminui pirmininką ar bet kokią vadovybę, šiam tikslui labai pasitarnautų.

Sekusios diskusijos dėl visų pranešimų dar labiau išryškino pateiktas mintis ir pasiūlė įvairių pozityvių sprendimų. Einamuose reikaluose Jurekūnas painformavo apie rugpjūčio 22 dieną Chicagoj įvykusią Tautos Fondo vakariene. Jau prieš savaitę buvę išparduoti visi bilietai. Vakarienės metu svečiai suaukojo Tautos Fondui \$5,400. Iki vakarienės iš chicagiečių jau buvo gauta virš \$25,000 aukų. Eilė nuolatinių VLIKo rėmėjų aukas siunčia tiesiog į Tautos Fondo centrą New Yorke. TF parengime dalyvavo Tautos Fondo valdybos pirmininkas J. Giedraitis, iš Long Island, New York.

VLIKo Tarybos posėdyje dalyvavo 14 iš 15 Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą sudarančiųjų grupių. Trūko Lietuvos Fronto Bičiulių atstovo. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai atstovavo p. Dirvonis. (g).

Atsiliepkime pavojaus ištikti

1985-ųjų metų pradžioj sausio mėn. JAV valdžios įstaigos darys ypatingos svarbos sprendimą, būtent, ar Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimas leistų į okupuotąsias Pabaltijo valstybes išsiųsti tuos, kuriems būtų atimama JAV pilietybė.

Jeigu būtų nuspręsta, kad išgabenimas į Maskvos okupuotus kraštus galimas, tai suprantama, kad iš vienos pusės grąžinamiesiems tas grėstų arba ilgų metų kankinimu darbo vergų stovyklose, arba net mirtimi. Iš kitos gi pusės — inkorporavimo nepripažinimo principas būtų skaudžiai pažeistas.

Todėl nepaprastai svarbu, kad šio kritiško pavojaus akivaizdoj, lietuviai kuo skubiausiai siųstų telegramas arba vadinamas mailagra-

mas ar laiškus Valstybės sekretoriui.

Hon. George P. Shultz, Secretary of State, 2202 C Street N. W., Washington, D. C. 20629.

Primenant, kad deportacijų vykdymą Maskvos okupuotuosius kraštus būtų nesuderinamas su JAV per daugelį metų pakartotinai skelbiama inkorporacijos nepripažinimo politika ir skaudžiai paliestų dabar JAV pilietybę turinčiųjų teises.

Norintieji laiškam ar telegramoms tekstus gali gauti kreipdamiesi į Amerikos Lietuvių Tarybos centrinę būstinę.

ALTas, 2606 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Reikalas ypatingai svarbus ir visų prašome greitos ir ryžtingos akcijos.

Amerikos Lietuvių Taryba

Sandariečių sąskrydis Pittsburgh, Pa.

Jau nuo senų laikų Pittsburghe gyvuoja Sandaros 36-oji kuopa, kurios nariai prisideda prie visų lietuviškų-tautinių darbų. Ypač jie yra daug prisidėję prie "Lietuvių Ūkio" — Lithuanian farm, Lietuvių Tautinių Kapinių ir Lietuvių kambario Pittsburgho universitete įkūrimo.

Cia savo laiku daug dirbo buvęs Sandaros centro valdybos pirmininkas Petras Pivaronas ir jo žmona. Bertha Pivaronienė. Savo lietuviškais darbais yra pasižymėję sandariečiai: Virbickai, Radžiai, Savickai, Pikšriai, Giliai ir eilė kitų, jau išskelavusių amžinybėn.

Mes didžiuojamės, savo tarpe turėdami dabartinį Sandaros centro valdybos pirmininką Povilą Dargį ir jo žmoną Gertrūdą, Tėvynės Mylėtojų Draugijos centro pirmininkę. Pas mus Pittsburghe visi Sandaros nariai, taip pat yra ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai.

Lapkričio 24 dieną Gertrūdos ir Povilo Dargių namuose įvyko metinis Lietuvių Tautinės Sandaros 36-osios kuopos susirinkimas.

Susirinkimą pravedė kuopos pirmininkas, žymus veikėjas Jonas Drasutis. Sekretoriavo veikli lietuvė Elzbieta Žilinskienė.

Susirinkime aptarta ir numatyta ateinančios veiklos programa. Numatyta surengi ir gegužinę. Paskirta auka Sandarai palaikyti, kuri bus pasiūsta Centrai Chicagoje.

Susirinkimui Povilas Dargis, tarp kitko, perdavė sveikinimą nuo Sandaros redaktoriaus Grožvydo Lazausko.

Susirinkimas praėjo labai gera nuotaika. Po susirinkimo įvyko vaisės, kurias paruošė Gertrūda Dargienė.

Malonu pranešti, jog ateinančioms metams išrinkta ši kuopos valdyba: pirmininkas-Jonas Drasutis; vicepirmininkė Nellie Marmokas; sekretorius Jurgis-George Žilinskas; finansų sekretorė ir išdėninkė Elzbieta Žilinskienė; išdėn globėjais - Gertrūda ir Povilas Dargiai.

Parengimų komisija: Ona Ott, Frances Gavaron, Charles Spigis ir Viola Stanny-Šinkūnaitė.

J. Dr.

RAŠYKITE LAIŠKUS

1985-ųjų metų pradžioj sausio mėn. JAV valdžios įstaigos darys tuos, kuriems būtų atimama JAV kad iš vienos pusės grąžinamiesiems tas grėstų arba ilgų metų kankinimu darbo vergų stovyklose, arba net mirtimi. Iš kitos gi pusės — inkorporavimo nepripažinimo principas būtų skaudžiai pažeistas.

Washington, D. C. 20629

Siųsti:

The Honorable George P. Shultz
Secretary of State
Department of State
2201 C Street, N. W.
Washington, D. C. 20520

Mailgram/telegrama
galima siųsti skambinant:
WESTERN UNION
1-800-325-600

The deportation of U. S. citizens to Soviet-occupied Lithuania would be an act against the firmly established policy of the U. S. A. not to recognize the incorporation of that country into the Soviet empire.

The Department of State has repeatedly announced that Moscow falsifies facts. Please, use your influence that the Office of Special Investigations would not cooperate with the KGB and the offices of Moscow's occupational forces. If persons who received U. S. citizenship would be deported based on the unreliable testimony of Soviet witnesses, it would be an act of great injustice.

The greatest war criminal was the Soviet Union who conspires with Hitler to occupy the Baltic States and Poland. Deportation of so-called war criminals to Lithuania, occupied by the Soviet Union, would be cooperation with the crimes of Soviet colonialism.

Moscow is searching to denigrate immigrants from countries occupied by the Soviet Union because they know what communism is in practice. The deportation of so-called war criminals to the Soviet Union's occupied Baltic States would be cooperation with the Soviet aims and would be an infringement of the established policy of non-recognition of the incorporation of the Baltic States by the Soviet Union.

The Soviet Union does not punish her officials who committed crimes against Lithuanians, Latvians and Estonians by deportations and executions. How could the Office of Special Investigations in its occupied countries of accusations towards U. S. citizens of war crimes? Deportation of U. S. citizens, condemned by the OSI, to Soviet-occupied countries would be sending them to slave labor camps and to death. That would be against all human rights and against the principle of non-recognition of the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union.

Canadian Scene leidinyo rašo, kad pasirašyta sutartis tarp Manitoba, Nova Scotia ir JAV "Fish and Wildlife Service", įstaigų, kad JAV biologai galėtų kasmet per 3 metus paimti mažiausiai 6 ereliukus ir juos išskirstyti Massachusetts, Pennsylvania ir New Jersey srityse, kur šios rūšies paukščiams (bald eagle) gresia pavojus išnykti.

Šiais metais Manitoba erelį išsi-perėjo pakankamai ir iš 10-ties lizdų buvo paimta po vieną, paliekant du ar 3 jauniklius.

Amerikoje, šiaurės rytų srityse, ereliai nyksta dėl nelegalaus jų medžiojimo, pramonės įmonėms nesirūpinant gamtos apsauga ir dėl antibazdinių nuodų.

Charles Cheleden & Liberty Federal

Philadelphia, Pa. — Well known Charles Stanley Cheleden, founder of Liberty Federal Savings and Loan Association, was married to Miss Eleanor Griggs at Saint Andrews Church, Philadelphia, Pa., on October 13, 1984. A family dinner party was held at the Four Chefs. The couple will reside at the Sea Towers in Madeira Beach, Florida, for the winter months.

Eleanor worked for the Philadelphia Saving Fund Society for 36 years, retiring in 1981. She is the only child of the late Mr. & Mrs. Jonas Grigonavičius, proprietors of a butcher shop in the Richmond area for many years.

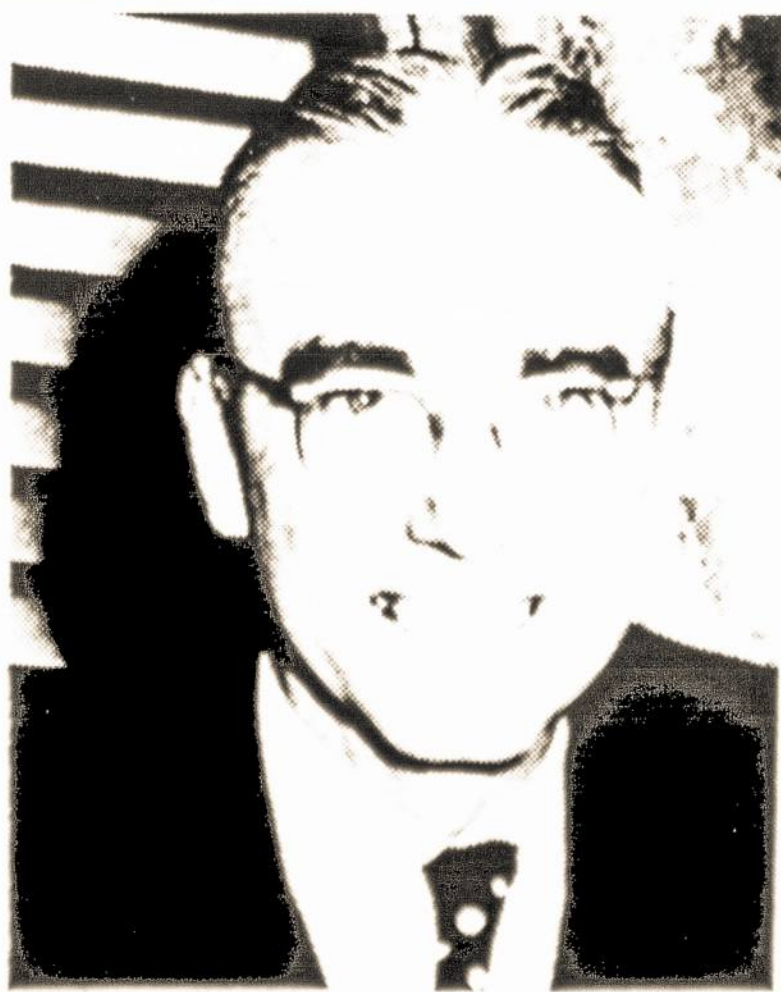
The Lithuanian Community of Philadelphia is rooted in the growth of Liberty Federal. Its origin was from The First Lithuanian Building and Loan Association of Philadelphia, and was named "Liberty" by the original Lithuanian Directors in 1942. This was a tribute to their heritage, a Lithuania, which had lost its independence in 1938, through the communist takeover. People of Lithuanian descent maintain a vital interest in Liberty Federal today, in order to preserve its original personality.

Eleanor Griggs

Mr. C. S. Cheleden is now Chairman Emeritus and consultant to the Board of Directors. He graduated from the University of Pennsylvania in 1921, receiving a degree in mechanical engineering. Then attended the Wharton School of Business Administration, graduated Law school and started to practice Law in 1934.

Mr. Cheleden provided Liberty with strong leadership through 42 years of growth and service to the community.

Charles S. Cheleden

Representatives of the various ethnic communities of Pennsylvania join with Governor Dick Thornburgh in Harrisburg, Pennsylvania. Seated from left to right are: Charles Bojanic, Chairman of Governor's Heritage Affairs Commission; Governor Thornburgh; and

Richard J. Jankowski, Executive Director of Governor's Heritage Affairs Commission. Standing are [fifth from right] Annie Morgalis, Lithuanian-American Commissioner and various members of the Lithuanian communities.

Lithuanian Yuletide Traditions Spotlited Dec. 15 at Chicago's Museum of Science and Industry

"Christmas in Lithuania," a free theater program based on the colorful Lithuanian yuletide customs, will be presented at Chicago's Museum of Science and Industry on Saturday, Dec. 15, at 7:30 p.m.

The program is part of the Museum's 43rd annual "Christmas Around the World" Festival that continues through Jan. 6. It celebrates the traditions and native customs of 40 ethnic groups.

Mr. and Mrs. Frank Zapolis are this year's program chairmen. The program will feature the authentic holiday celebrations of Lithuania, as well as some of its colorful Christmas customs, as presented by the Knights of Lithuania Dancers.

The Museum's Christmas Festival includes a collection of 35 giant Christmas trees and several cre-

ches, each decorated in the yuletide manner of the land it represents. An International Buffet, featuring holiday foods from different countries, is offered on Fridays, Saturdays and Sundays from Nov. 23 through Dec. 16.

The Museum is located at 57th St. and Lake Shore Dr. Hours are 9:30 a.m. to 4 p.m. weekdays, and 9:30 a.m. to 5:30 p.m. weekends and holidays. Visitors may view the trees and creches during the evening hours when the buffet and theater programs are offered on Fridays, Saturdays, and Sundays until 8 p.m. from Nov. 23 through Dec. 16. The Museum is open on Christmas Day. Admission and parking are free.

For more information on "Christmas Around the World" Festival activities and for reservations, call the Museum's Christmas Desk at 312/684-1414.

ATTENTION TO ALL MEMBERS OF LODGE 77, ROCKFORD, ILL.

Please be advised that a new Secretary has presently taken over the duties of Lodge 77.

Kindly send all future dues payments and correspondence to:

Mrs. Estelle Rumchick
712 Winthrop Ln.
Rockford, Ill. 61107

Prašome įsidėmėti, kad SLA 77-osios Kuopos susirašinėjimą tvarko nauja finansų sekretorė.

Malonėkite mokesčius siųsti ir kitais reikalais susirašinėti.

IŠ NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMO

Spalio 28 d., Kultūros židinyje, Brooklyne įvyko New Yorko Lietuvių Gydytojų suvažiavimas. Suvažiavimą New Yorko LGD-jos pirm. Vytautas Avižonis, o į prezidiumą pakvietė dr. K. Paprockaitė-Šimaitienę, dr. R. Šnipą, dr. L. Giedraitienę ir dr. B. Jankauską.

Pagrindiniu kalbėtoju parinktas jaunas dr. R. Šnipas. Po valdybos pranešimų bei ateities veiklos planų išrinkta nauja valdyba:

Pirmininkas dr. V. Avižonis; vicepirmininkas dr. R. Šnipas; sekretorė dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė; išdėstė dr. L. Giedraitienė ir narys dr. B. Jankauskas.

Į Revizijos komisiją: dr. A. Geldnerienė ir dr. M. Žemaitienė.

Vėliau dalyviai ir svečiai pakviesti prie paruoštų vaišių ir staigmenos. Dr. Avižonio šeimai įžengus į salę dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų". Paaikškėjo, jog toji diena dr. V. Avižonio šeimai istorinė — 50 metų vedybų sukaktis. Tarp sveikinimų perskaičius Baltųjų Rūmų pasirašytas: Nancy ir Ronald Reagan.

DIRVOS 70 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Sudarytas jungtinis Vilties draugijos ir Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos komitetas, Dirvos 70 m. sukaktį paminėti. Komitetui pirmininkauja ALT S-gos pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas. Šio komiteto prezidiumas jau posėdžiavo ir aptarė minėjimo gaires bei apimtį. Komiteto pilnates posėdis šaukiamas Lietuvių tautiniuose namuose, Chicagoje, gruodžio 6 d. 7:30 val. vak.